

der har været Spørgsmaal om, nemlig, at Parceller overhovedet ere fæstefrie, og som ikke har været Gjenstand for Bevilling, men som man har anset for at være Gjenstand for en Ret, er Dritagelse for overhovedet at efterkomme Fæstelovgivningen ligesom for Fæstegaarde en af de Ting, som det er yderst vanskeligt at faae Gæller ikke tror jeg, at det ærede Medlem havde Ret, naar han sagde, at det var Amtmænd, som kom til at afgjøre de af ham fremdragne Tilfælde. Ret, det er Amtmænd, som har at paase Lovens Overholdelse, men han kommer paa ingen Maade til at afgjøre disse Tilfælde; det er enten Indenrigsministeren, der har Afgjørelsen, eller, hvor der er Spørgsmaal om Ret, Domstolene. Og lad mig her bemærke, at det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgkreds (Cavenus) havde Ret, naar han talte om, hvem der kom til at afgjøre de Spørgsmaal, der ere nævnte i § 5, og som slutte sig til Loven af 19de Februar 1861, thi i Loven af 1861 er der givet Godseierne en Ret, som Indenrigsministeren ikke er berettiget til at fuldfæste af administrativ Magtfuldkommenhed, men som er et Domstolespørgsmaal.

S. C. D. Müller: Det forekommer mig, at man maa være den høitærede Indenrigsminister meget taknemmelig, fordi han i denne Sæssion har forelagt et Lovforslag i denne Retning; jeg vilde kun ønske, at vi nu imod Sæssionens Slutning havde haft dette Forslag i en Skikkelse, der ikke var saa tarvelig, som hvad der her foreligger. Naar den høitærede Indenrigsminister ifjor gik saa vidt, som han gik i dette Thing, og naar han dernæst siger, at han har taget særligt Hensyn til den Betænkning, der ifjor blev afgiven i Landsthinget, saa forekommer det mig noget paafaldende, at den ærede Minister gennem de forskjellige parlamentariske, taktiske Bevægelser efterhaanden just er naaet hen til et Punkt, der forekommer mig at ligge langt endog paa den anden Side af den Betænkning, som Landsthingsudvalget afgav i forrige Sæssion. Det forekommer mig, at den høitærede Indenrigsminister ved 3die Behandling i Landsthinget er kommen langt hinsides sit i Sæssionens Begyndelse,

indbragte Lovforslag og det Standpunkt, som den oftere omtalte Betænkning af Landsthinget indtog. Naar jeg kort skal sige, hvad jeg finder saa beklageligt ved dette Lovforslag, saa er det, hvad der ogsaa er omtalt af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (N. N. Hansen), dette, at det i mange Henseender sigter til en god Bestemmelse, men at der, som man siger i Ordproget, saa altid er et „Men“ derved, saaledes at den ene Bestemmelse odelægger den anden. Der er ingen Bestemmelse i Loven, som virkelig bliver en Lovbestemmelse, thi alle faae de Dodstod, inden man kommer til Ende med Loven. Jeg skal ganske kort paavise dette. Der er saaledes i § 2, Nr. 3, en komplet Opgivelse af Tanken i § 1, og hvis den Bestemmelse skal blive staende, saa kan jeg paa ingen Maade se, at disse to Paragrafer i deres Forbindelse virkelig byde et Fremstridt, og det forekommer mig rigtigt nok, at det er at dø af Skræk, hvis man for et Tilfældes Skyld, som virkelig har været saa enestaaende, vil gaa hen og forandre i den hidtil bestaaende Fæstelovgivning, naar man dog ikke naaer større Klarhed, end man naaer ved § 2, Nr. 3, desværre sat i Forbindelse med § 1. Hvad § 3 angaar, saa falder den Klarhed — thi der er her kun Tale om Klarhed og ikke om Fremstridt — som den skulde give, bort ved det midterste Stykke, der i Grunden udtaler sig, som om den hele Lovbestemmelse slet ikke ersterede, og disse „særlige Omstændigheder“ kunne vistnok til forskjellige Tider blive set meget forskjelligt. Ved § 4 forekommer det mig, ligesom det er viist af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds, at Bestemmelsen om de 10 Aar er meget ubestemt. Der siges ikke engang, at den paagjældende Jord skal have været henlagt til eet Hus, men det kan være Brugsparceller til flere Huse, og som Folge deraf kan det Betyggende i Bestemmelsen let omgaa, og dermed vil § 4 være aldeles horte. Hvad § 5 angaar, forekommer det mig, at den Tilføielse, der gjøres med Hensyn til Bedømmelsen af, naar Godseieren skal underkastes Virkningen af Paragrafens 2det Stykke, er saa vanskeligt at anvende, at jeg ikke tror, at nogen Godseier af Frygt for Vanskelighed ved denne Bestemmelse let vil